

با آرزوی سالی سرشار از بهترین ها

مدیریت؛ علم، هنر یا حرفه؟

مدیریت مدرسه هم هنر است، هم حرفه و هم علم. هنر است چون باید بتوانیم با سلیقه‌های مختلف کنار بیاییم و آن‌ها را کنار هم قرار دهیم. کدورت‌هایی را که در اثر با هم بودن و با هم کار کردن به وجود می‌آید، رفع کنیم. همزمان با فردی که در حال گفت‌وگو هستیم باید بتوانیم دیگری را که تازه از راه رسیده و سلام می‌کند، با لبخند جواب دهیم. به تفاوت‌های فردی افراد توجه داشته باشیم و در انجام کارها این نوع ملاحظات را دقیقاً رعایت کنیم. در مقابل برخوردهای تند و بی‌منطق برخی به‌خصوص در جمع کارکنان صبور باشیم و در مواقع بروز بحران و یا بداخلاقی‌هایی در مدرسه، بر خود مسلط باشیم.

و اما مدیریت یک حرفه است زیرا باید قادر باشیم دفاتر مالی مدرسه را پایش کنیم. به سیستم کامپیوتری مدرسه سری زده و فرآیند آن را مورد نظارت قرار دهیم. در جمع والدین و دانش‌آموزان و معلمان سخنرانی کنیم و خواسته‌های مدرسه را به آنان منتقل کنیم. از قوانین و مقررات مدرسه‌داری به خوبی بهره بگیریم. اگر روزی دفتردار مدرسه (معاون اجرایی) نبود، بتوانیم خواسته‌های والدین و یا اداره را برآورده کنیم. نبود مربی و معاون را در روزهایی که به جهت برخی از مشکلات در مدرسه حضور ندارند و یا برای حضور در جلسه‌ای به اداره می‌روند، جبران کنیم.

باری مدیریت یک علم نیز محسوب می‌شود. چون باید بتوانیم از اصول و نظریه‌های علم مدیریت برای ارتقای کیفیت مدرسه بهره بگیریم. آشنایی به میزان ضرورت، با نرم‌افزارهای مختلف مدیریتی، سیستم‌های اطلاعات مدیریت، سیستم‌های الکترونیکی مالی و دفتری، اتوماسیون اداری، روش‌ها و فنون نظارت و راهنمایی، برنامه‌ریزی راهبردی و... از زمره مثال‌های علم مدیریت به شمار می‌آیند.

اما به راستی مدیریت به منزله علم، هنر و حرفه چیست؟ مدیریت تا چه حد مبتنی بر یافته‌های علمی و تا چه حد مبتنی بر هنر یا حرفه است؟

یادمان باشد که بخشی از دانش مدیریت از طریق آموزش فرا گرفته می‌شود، ولی بخشی دیگر آن باید ضمن کار آموخته شود؛ به این ترتیب، آن بخش از مدیریت را که با آموزش فرا گرفته می‌شود «علم مدیریت» و بخشی از آن را که از طریق کسب تجارب و اندوخته‌ها حاصل می‌شود، حرفه و چگونگی به کارگیری آن‌ها در شرایط و موقعیت‌های گوناگون «هنر مدیریت» است.

علم دانستن است و حرفه و هنر توانستن. بنابراین سفارش می‌شود در مدیریت مجموعه‌ای از مهارت‌های فنی و دانسته‌های نظری را آموخته، اخلاق حرفه‌ای را رعایت کنیم و برنامه‌های آموزشی ویژه یا ضمن خدمت را از یاد نبریم. چرا که پیش‌بینی عواملی متغیر نظیر پول، مواد، محصولات، خدمات و کارکنان که مدیران با آن سر و کار دارند، دشوار و انطباق آن با معیارهای علمی مشکل است. بنابراین بکوشیم تا با آگاهی مدیریت کرده و مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی را فراموش نکنیم. با آرزوی سالی سرشار از بهترین‌ها برای همه شما مدیران فهیم مدارس کشور.

سر دبیر

/سرآغاز/